

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

03 martie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,
Judecători – Țurcan Anatolie și Cobzac Elena,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Moșnoi Veniamin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2020 și sentinței Judecătoriei Ungheni din 5 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui

Moșnoi Veniamin XXXXX, născut la XXXXX, originar și domiciliat în r-nul XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanța: 04.04.2018 - 05.11.2018;

Instanța de apel: 19.12.2018 - 14.05.2019;

Instanța de recurs: 09.07.2019 - 08.10.2019;

Instanța de apel: 04.11.2019 - 24.09.2020;

Instanța de recurs: 10.12.2020 - 03.03.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni din 5 noiembrie 2018, Moșnoi Veniamin a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.art.27, 171 alin.(3) lit. a) și b) Cod penal, la 12 ani închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Totodată, instanța a dispus încasarea din contul inculpatului a cheltuielilor judiciare în sumă de 4 562 lei în folosul statului.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat *în fapt* că, Moșnoi Veniamin începând cu anul 2014 și până în una din zilele lunii decembrie a anului 2017, datele precise nu au putut fi stabilite de organul de urmărire penală, în locuința proprie situată în XXXXX, având-o în grijă pe Moșnoi L., a.n. XXXX care nu avea împliniți XXXXX ani, acționând cu premeditate în scopul întreținerii cu aceasta a raporturilor sexuale forțate, atât treaz, precum și în stare de ebrietate alcoolică, în momentele în care rămâneau în doi, aplicând

constrângerea fizică și psihică exprimată prin aplicarea multiplelor lovituri cu palmele peste suprafața corpului, amenințând-o cu moartea, profitând de imposibilitatea acesteia de a se apăra și exprima voința dat fiind faptul că se afla în dependență totală față de el după decesul soției sale în anul 2017, a fost impusă de mai multe ori să întrețină relații sexuale, fiind dezbrăcată forțat de haine și lenjerie de corp, însă din motive independente de voința acestuia, nu și-a dus intenția până la capăt.

Pe baza stării de fapt expuse supra, acțiunile inculpatului, în drept, au fost încadrate în baza art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, *tentativa de întreținere a rapoartelor sexuale, săvârșită prin constrângerea fizică și psihică a persoanei, despre care se cunoștea cu certitudine că nu a împlinit vârsta de 14 ani și care se afla la îngrijirea făptuitorului.*

3. Avocatul Snegur Anatolii în numele inculpatului a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Moșnoi Veniamin să fie achitat din motivul că lipsesc elementele constitutive ale infracțiunii.

În argumentarea apelului partea apărării a invocat următoarele:

- în învinuirea acuzatorului de stat insistă că inculpatul Moșnoi Veniamin a vrut să o violeze pe Moșnoi L., însă din motive independente nu și-a dus scopul până la capăt, însă care sunt acele motive, procurorul nu le-a indicat, deși instanța urma să stabilească faptele, care au împiedicat finisarea comiterii infracțiunii la caz, nici procurorul, nici instanța nu au putut să stabilească aceste fapte, deoarece ele nu există. Asta rezultă din două probe importante: raport de expertiza psihologică a minorei, unde se indică că aceasta nu era în stare să-i opună presupusului agresor careva rezistență și a doua probă, nimeni nu indică că a violul a fost consumat;

- sentința este bazată numai pe declarațiile părții vătămate, de la care aceasta în ședința de judecată s-a dezis;

- la ultima audiere a victimei, minora practic a fost atacată cu întrebări din partea instanței, iar greșierul care are statutul separat, nu scria ce spune victima, dar scria ce dicta președintele ședinței, căruia i s-a creat impresia că numai de cât trebuia sentința de condamnare;

- partea a solicitat în instanța de apel ascultarea repetată a înregistrării audio a declarațiilor părții vătămate XXXXX din 31 octombrie 2018 (ultimele minute a ședinței, întrebări la urmă), unde se vede foarte bine neimparțialitatea judecătorului;

- nu s-a indicat în procesul-verbal concluzia pedagogului - că minora a fost audiată în condiții nefavorabile, cu stres și în gălăgie;

- declarațiile părții vătămate sunt contradictorii;

- pe cazul dat există opinia separată a judecătorului M. Stratan, pe care partea apărării o susține integral.

3.1. Inculpatul a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru

prima instanță, prin care să fie achitat, din motiv că nu este vinovat de comiterea infracțiunii incriminate.

3.2. Partea - vătămată Moșnoi Liuba a contestat cu apel sentința solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei cu emiterea unei noi hotărâri de achitare în privința lui Moșnoi Veniamin, din următoarele motive:

- din cauza decesului mamei, partea vătămată era în depresie totală, acasă avea mult de lucru, la școală profesorii îi spuneau că nu va susține examenele și nu știa ce să facă;

- scrisoarea pe care a scris-o cu colega Cătălina a fost o glumă, i-a spus să o rupă și să nu o dea la nimeni;

- în instanța de judecată a dorit să spună adevărul și a declarat că nu dorește să vorbească pe această temă, pentru că nu este adevărat ce a scris la poliției, însă avocatul și procurorul au dat-o afară și i-au spus să spună cum a fost scris prima dată, unde nimic nu este adevărat;

- la următoarea ședință a spus adevărul și a fost atacată de judecător cu întrebări pe care nu le înțelegea, însă de frică spunea că le înțelege, căci îi dădeau foarte multe întrebări neclare, dar răspundea ca să o lase în pace;

- nu înțelegea ce înseamnă cuvântul „viol” dar zicea că înțelegea;

- calomnia a fost făcută deoarece era în depresie, se simțea singură, avea nevoie de atenție, niciodată nu i-au fost rupte hainele de cineva;

- tatăl său nu este vinovat și solicită achitarea acestuia.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2019, apelurile declarate au fost respinse, ca nefondate, cu menținerea sentinței de condamnare fără modificări.

5. Inculpatul și avocatul acestuia Sandu Daniela, au contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

5.1. Avocatul Cazacu Dumitru în numele părții- vătămate Moșnoi Liuba, au contestat cu recurs decizia, solicitând casarea acesteia și emiterea unei noi hotărâri de achitare, din motiv că fapta nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct. 11) Cod de procedură penală, asupra recursurilor declarate de către inculpatul și avocatul acestuia Sandu Daniela și avocatul Cazacu Dumitru în numele părții - vătămate Moșnoi Liuba a prezentat referință procurorul care s-a expus pentru inadmisibilitatea acestora ca fiind vădit neîntemeiate și lipsite de temeiuri legale.

6.1. Asupra recursului declarat de către inculpatul și avocatul acestuia Sandu Daniela, a prezentat referință Axente Xenia reprezentatul legal a părți vătămate Moșnoi Liuba prin care s-a expus pentru admiterea recursului declarat.

6.2. Asupra recursului declarat de către avocatul Cazacu Dumitru în numele părții - vătămate Moșnoi Liuba a prezentat referință avocatul Sandu Daniela în numele inculpatului prin care s-a expus pentru admiterea recursului declarat.

7. Prin Decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 08

octombrie 2019, au fost admise recursurile ordinare declarate de inculpat și avocatul acestuia, Sandu Daniela, precum și de avocatul Dumitru Cazacu în numele părții vătămate Moșnoi Liuba, casată total decizia și dispusă rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea deciziei luate, care a fost analizat cu actul adoptat de instanța de apel, în raport cu erorile semnalate de recurenți, Colegiul penal lărgit a constatat că instanța a eșuat să examineze minuțios aspectele învinuirii înaintate inculpatului Moșnoi Veniamin, raportându-le la actele cauzei și statuările pertinente din practica judiciară, totodată investigația efectuată vizavi de declarațiile părții vătămate a fost inadecvată cerințelor inerente obligațiilor pozitive ale Statului de a investiga eficient și de a pedepsi toate formele de viol și abuz sexual îndreptat contra minorilor. De facto, instanța de apel, ajungând la aceeași concluzie despre vinovăția inculpatului, ca și prima instanță, nu a pătruns în esența problemei de drept deduse judecării, ci în linii generale a statuat că Moșnoi Veniamin se face vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal.

Cu referire la încadrarea juridică, Colegiul penal lărgit a notat că, în materie penală, o informare precisă și completă cu privire la acuzațiile aduse unei persoane și implicit cu privire la încadrarea juridică a faptei pe care instanța o poate reține împotriva sa, este o condiție esențială a echității procedurii.

Instanțele de fond deși urmau să verifice minuțios aspectele factologice ale învinuirii în coroborare cu încadrarea juridică a faptei imputate inculpatului, nu au evidențiat aceste momente în hotărârile judecătorești adoptate. De fapt, instanțele, neraportând învinuirea înaintată inculpatului la prevederile art.325 Cod de procedură penală, au conchis că vinovăția lui Moșnoi Veniamin de comiterea infracțiunii prescrise de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Cod penal, a fost dovedită indubitabil prin probatoriul administrat și cercetat în cadrul ședințelor de judecată.

8. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2020, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

În motivarea soluției sale, instanța de apel a indicat că, instanța de fond a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului Moșnoi Veniamin în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a), b) Codul penal, conform semnelor calificative: tentative ale unor raporturi sexuale, săvârșite prin constrângere fizică și psihică a persoanei, despre care cunoștea că nu a împlinit vârsta de 14 ani și care se află în grija făptuitorului.

În privința criticilor aduse de către recurenți în privința declarațiilor contradictorii date de către partea vătămate la diferite faze de examinare a cauzei penale, instanța de apel a subliniat că, modificarea poziției procesuale în cadrul instanței de fond putându-se explica din punct de vedere psihologic din punct de vedere al posibilelor presiuni exercitate asupra sa ținând cont de specificul infracțiunii incriminate, în legătură cu ce instanța a apreciat declarațiile acesteia

date în instanța de judecată, în mod critic, atitudinea sa oscilantă nu poate influența situația de fapt stabilită în condiții de regularitate procedurală anterior sesizării instanței.

În continuare instanța de apel a menționat că, nerecunoașterea vinovăției de către Moșnoi Veniamin în comiterea infracțiunii prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3), lit. a), b) Cod penal, nu poate servi temei de achitare, de vreme ce în cursul judecării cauzei au fost administrate suficiente probe care confirmă cu certitudine vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii nominalizate și este apreciată de către instanța drept o modalitate de exercitare a dreptului la apărare, urmărind scopul evitării răspunderii penale.

Cu referire la încadrarea juridică, instanța de apel făcând o analiză amplă cu trimitere la doctrina penală și la prevederile pct.5 din Hotărârea plenului Curții Supreme de Justiție nr.17 din 07 noiembrie 2005 „ Despre practica judiciară în cazurile din categoria infracțiunilor privind viața sexuală” a conchis că în acțiunile inculpatului sunt prezente semnele constitutive ale infracțiunii, prevăzute de art.art.27, 171 alin.(3), lit. a), b) Cod penal.

9. Inculpatul, a contestat cu recurs hotărârile adoptate, solicitând casarea acestora și dispunerea rejudecării în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea cerințelor sale a invocat că:

- solicită rejudecarea cauzei penale, deoarece nu este de acord cu sentința primei instanțe prin care a fost condamnat în baza de art.art.27, 171 alin.(3) lit. a,) și b) Cod penal, de vreme ce a fost scos din sala de judecată la audierea fiicei lui, care a fost impusă să depună declarații false;

- la 14 mai 2019 în sala de judecată fiind întrebată fiica lui, dacă tatăl ei este vinovat de comiterea infracțiunii imputate a răspuns că nu este vinovat și să fie eliberat. Tot, atunci a menționat că, a fost impusă de către polițiști să semneze acele declarații de învinuire;

- nu este de acord cu declarațiile părții vătămate prin care a fost acuzat că s-a dezbrăcat în fața ei. Dosarul fiind fabricat, iar cele relatate în expertiză nu corespund adevărului;

- totodată, a relatat că este de acord să treacă detectorul de minciuni (poligraful) care va demonstra cine spune adevărul și cine minte.

10. Verificând argumentele recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Reieșind din conținutul recursului declarat, Colegiul penal evidențiază că,

recurentul invocă drept temei de casare prevederile art.427 Cod de procedură penală, fără a indica concret un temei din cele 16 prevăzute pentru declararea recursului, însă din textul lui se deduce că motivele recursului se încadrează în prevederile art.427 alin.(1) pct.6 Cod de procedură penală și anume că, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii.

În esență, criticele recurentului se axează pe ideea că instanțele ierarhic inferioare nu au intrat pe deplin în esența acțiunilor, acestea fiind apreciate greșit, eronat menținând soluția primei instanțe de condamnare a lui.

Raportând normele de drept citate la circumstanțele cauzei, Colegiul constată că acest temei nu-și găsește confirmare în speța dedusă judecării și în acest sens menționează următoarele:

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, relevă în mod concludent că instanța de apel dispunând menținerea sentinței în partea condamnării inculpatului în baza art.art.27, 171 alin.(3) lit. a,) și b) Cod penal, corect a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale inculpatului, în conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiind apreciate în conformitate cu prevederile art.101 alin.(1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității, veridicității și coroborării lor.

Cu referire la argumentele recurentului precum că parte a vătămată a depus declarații false sub presiunea polițistelor, instanța de recurs le apreciază critic considerându-le declarative, nefiind valorificate prin probe ce ar confirma aceste alegații.

Cu referire la argumentele recurentului privind greșita apreciere a probelor, instanța de recurs ține să menționeze că motivele de reapreciere a probelor, nu se conțin în temeiurile prevăzute la alin.(1) art.427 Cod de procedură penală, astfel, criticele formulate de acesta nu este motivat sub aspectul casării hotărârii recurate, ca fiind ilegală.

Mai mult, criticile recurentului au format obiect de discuție în instanța de apel, asupra cărora aceasta s-a expus, concluzii ale instanței de apel care se însușesc de către instanța de recurs pe deplin și astfel nu se mai impune reluarea unei motivări repetate, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 al hotărârii sale în cauza Albert c. României din 16 februarie 2010, a statuat că, art.6 §1 din CțEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile,

acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument, cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

11. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Moșnoi Veniamin împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2020 și sentinței Judecătoriai Ungheni din 5 noiembrie 2018, în cauza penală în privința lui *Moșnoi Veniamin XXXXX*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 03 martie 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena